

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Videkre küldve:	
Helyben.			
Egy évre . . .	10 kor. — fill.	Egy évre . . .	18 kor. — fill.
Fél évre . . .	5 . . .	Fél évre . . .	9 . . .
Negyed évre . . .	2 . . . 50	Negyed évre . . .	4 . . .
Égy nora . . .		Egy nora . . .	1 . . . 70
Egyesszám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**

Feladvós szerkesztő: **HJ. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasabos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sz. 4 fillér.

A csodabaromról.

(Megjegyzések a kolozsvári esethez.)

Kolozsváron, szerdán virradóra, az történt, hogy az összes katonai épületeken disztelenkedő kétféjűsasos czimereket összerongálták és betintázták ösmeretlen, de becsületes tetesek.

Ez még azomban csak kellemetlenség a kétféjű fekete csodabarom magyarhoni istápolóira. A másik már egész nyilvánvaló arczulütés. Ugyanis Kolozsváron egyetlenegy mesterember sem akadt, ki, a katonai parancsnokság megkeresésére, az összerongált és befeketített csoda barmos czimerek kijavítására vállalkozott volna.

Erre valóban nem mondhatunk mást, minthogy éljenek azon kolozsvári ösmeretlen, de becsületes tetesek. kik a kétféjű fekete csodabarmot megilletőképpen kikészítették; de éljenek azok a derék iparosok is, kik megvétéssel utasították vissza e megtépett csodabarmoknak a kitakarítását és kitatarozását.

Mert igenis elérkezett annak az ideje, hogy a magyar haza határdombján belől szemétdombra dobjuk a velünk kétes barátságban élő idegen

osztrák hatalomnak ezen gyűlölt czimerét, a fekete csodabarmot, mely szipolyozó idegen zsarnok hatalomnak szörnyű nagy bűneit és mi nagy meggyaláztatásainkat, hóhérlásunkat, kifosztásunkat juttatja csak emlékünke. Szemétdombra tehát ezzel az undok, idegen czéges csodabarommal, mely örök kihívás, mely igazi Geszler kalap az alkotmányosnak csufolt magyar nemzettel szemben.

Mi jogon, mi alapon tolakodik ide közénk ez a csodabarom! Oly gyávának, oly alacsonynak, oly szolgálékünek hiszik már Bécsben a magyart, hogy tiltakozás nélkül süthetik arczába e kétféjű gályás szolgáló bélyeget? . . . Vagy talán ők osztrák földön tűnének, engednék diszelegni a mi dicső multu magyar nemzeti czimerünket? . . . Nekik persze a mi hatalmunk czimere idegen jelvény! És mi, tisztességesek, becsületesek, józan felfogásuak lévén, nem is erőszakoljuk rájuk a mi kettes keresetes dicső jelvényünket. Térjenek hát jobb eszökre ö kigyelméek is. Értsék meg az idők jelét. Vonják le a kolozsvári példából a tanuságot és röptseék vissza szűkebb hazájokba azt a lejárt kétféjű jószágot, mely hajdanta még vérivó szörnyetegként

rettegetett, de ma már csak lusta, hájas, jóllakott nádályként undok csodabarom előttünk, melyet megtépászva, csavarintott nyakkal fogunk Lajthántuli szülőföldjére visszarepíteni; mert idegen hatalom gyűlölt czimerének itt tovább nincs helye, itt tovább nincs hazája, ha csak gyávaszolgák földjévé nem sülyedt ez a szipolyoktól lepott drága magyar hon. Azért a hol még irmagul szemtelenkedik kétféjű sas, fel kell rebbenteni. Szemétdombra a fekete csodabarommal; mely nyilt kihívás, a gyalázat és szolgaság jelvénye, igazi Geszler kalap a király esküjével erősített nemzeti alkotmánnyal szemben; azért tehát a nemzet képviselőinek a törvényhozás útján is követelni, erélyesen sürgetni kell a csodabaromnak hazánkbelől való mielőbbi eltávolítását. Mert eme idegen hatalom czégerét látva, még akkor sem nyughatnánk meg, ha ők meg a magyar czimerrel ékitenék is az osztrák földi kaszányákat; holott pedig ezt eszök ágában sincsen cselekedni. Le a csodabarommal!

Szabad Hajdu.

Amikor a szabadkaiak királyt koronáztak.

(Elbeszélés Papp Elek batyánk után.)

Irta: **ifjabb Móricz Pál.**

Vasutnak hire sem volt még akkoriban, mikor a szabadkai nemesek és szabad polgárok királyt koronázni jártak várkastélyáról, dióskiflijéről, vidám fogadóiról, kékliljom szemű asszonyairól, borotvált ábrázatu pugrisairól nevezetes hirű Pozsonyban. . . . Vasutnak hire sem volt még akkor, de az utfele annál sürűbben sorakoztak a csárdák, a „hó meg áll itt” fogadók, kétfelnyitott szárnyas-kapus szállások különféle utas karavánokkal tarka sorozatai, melyekre lest vetettek a puszták fiait, a szegény legényeket is. . . . Node a szabadkai királytkoronázó urak karavánjára csak távolabbról agyarkodtak eme szilaj paripások is. Egész haditábornak tűnt fel ez. Aranyos, ezüstös kardurak bőrfedelű stájerkocsiban, meg vasalt tengelyű málhas kocsik királyi udvartartáshoz beillő teherrelés kíséreként karabélyos, buzzgány fejú pisztolyos, rézfokosos, bakkról begyeskedő gyalog hajduk s esillaggal pitykézett esőtáros paripán torzomborz bajuszu, papagály czifradolmányos huszar uramék.

Az egész Magyarország színe-java Pozsonyba gyülekezett ekkor; tehát szegény-

letükben sem maradtak volna el onnét a szabadkai bunyó urak, kik felette becsülték királyurunk családját, miótául a szabadkai királyi városok jogaiba emelte valamelyik felségesur az alföldi Kanaban kincsesházát, mulatós legényeiről, seiyemszempillás fekete szemű sugar nőiről jeles Szabadkát. . . .

De meg már hát hogyan is maradtak volna el Pozsonybul a szabadkai kövér ereszényes urak, mikor — a király koronázás még talán csak hagyján! — ottan országosan kiváló dinom-dánom, valóságos királyi lakadalmi multság ígérkezett. A szabadkaiak oda bizony már csak elindultak. Elindultak már azért is, hogy szemtől szembe lássák az akkor is, azóta is felette jámborhírű Ferdinándus urunkat, ki, királyiákoronáztatván, ötödik volt ilyen néven és ő kegyelméről beszélték, mint legkiválóbb tulajdonságát, hogy semmitsem szeretett inkább a gombóczevésnél. Ez a jámbor elméjű jó király fölé helyezte a csehombóc évést az országkormányzás minden g ndjának. Hirszerint tubákos orru csehbakak gyömöszölték urunk asztalára a gombócot. . . . Tehát már csak ezt is megakarták nezni a buzzgó urak, miként villazza a király az aranytáliból a csehombócot; mert ezen jó ur előtt leginkább olyan királyok uraskodtak, mind Magyarhon, mind szeptember kövér rácz lánytestű Szabadka város fölött, kik országokat, népeket fölöstökömöztek a

jámbor ötödik Ferdinándus gombóczi helyett. . . .

Hintókba ülének tehát a szabadkai urak. Koronázásra czihelődének a Vojnicok, Latinovicok, Mamuzsicsok, meg a többi icsok-vicsok, máskülönben mindnyájan derék magyar érzésű atyafiak. Gyémántos, rubintos, aranypaszomántos gála ruhát szabattak az országos parádéra. De még néhány vasalt ladát is csapófa huzásig duggattak arannyal, vaskos ezüsttállerral, mert ha ma is gazdag, akkor még mesésen gazdagabb volt Szabadka. Süppedős fekete földje ontotta az aranyal nehezebb buzát. Kövér jószági sereges nagy falkákban csapasoltak a délibábbal egybeolvadó, gazdag, jóvirágszagu, rétvizektől loesolt zöldselyemszin legelőket.

Harapni valóval és domboru potrohu boros hordókkal rakták színültig a málhaszekereket, melyek tetején ott kushadtak, ott bóbiskoltak a bunyó urak kedves muzsikásai, a nótástorku tamburások is. És ahol pihenőt tartottak, mindjárt pendült a tambura, reszketett a fájdalmas, jajongós szlavmelódia, át-átsapva szilajtüzű magyar verbunkosokba, andalító kesergőkbe, miként az urak kedve változott. . . . A hajduk nyársra huzva sütötték az illatos zsványpecsenyét, melynek etvágygerjesztő szagára a messze-

Rendkívüli városi közgyűlés.

— Április 23. —

Csütörtök délután rendkívüli közgyűlést tartott Debreczen város törvényhatósága. Egyetlen fontosabb tárgya volt ennek a gyűlésnek: a felekezeti iskolák építkezési segélyezésének végleges rendezése. Ezuttal végleg elintézését nyert ez a rég húzódó ügy. Nyugodtan, higgadtan tárgyalták le a fontos ügyet, habár az előjelekből viharos vagy legalább is vitás közgyűlésre lehetett következtetni. Azonban csak Irinyi István dr. viharzott szelidecskén a katolikus egyházi szempontokat helyezve előtérbe a tanács javaslata ellen. De viharzásának száraz villámocskáit is levezette minden különösebb veszedelem nélkül a Kiss Albert által állított villámhárító. Ugyanis Kiss Albert meggyőző érvekkel nyugodt, tárgyilagos beszédben bizonyította be, hogy a tanács javaslata teljesen méltányos, igazságos minden felekezettel szemben; azért tehát azt el is kell fogadni. A közgyűlés nagy többsége tényleg el is fogadta tanácsi javaslatot.

A közgyűlésre vonatkozó tudósításunk így hangzik:

Puky Gyula főispán elnökölt. A felekezeti iskolák segélyezésére vonatkozó tanácsi javaslatot vették tárgyalás alá.

Oláh Károly tanácsnok volt a tanácsi határozat előadója. Már a határozati javaslatnak a bevezetésében rá van mutatva arra miszerint

Debreczen közönsége mindenkor elsődrendű kötelességének ismerte, hogy a népoktatás ügyét előmozdítsa, fejlessze és lehető magas színvonalra emelje és hogy e tekintben soha sem riadt vissza a legmesszebb menő áldozatoktól sem, amit fényesen mutat az, hogy a főszámvevői — kimutatás szerint 860,900 koronát tesz ki a összeg, melyet az egyes hitfelekezetek népiskoláinak fejlesztésére csak a közel múltban, pár évtized alatt, kaptak a várostól s emellett a város minden évben tetemes összeget fordított a népiskolai épületek berendezésére, fentartására; sőt a folyó évi költségvetés tanítása szerint 78409 koronát ad évi segélyképen a felekezeteknek a népiskolák fentartására. Majd azon szomorú körülményre mutat rá a határozati javaslat, hogy a lakosság szaporodásával a tankötelesek száma is szaporodván, ennek nagy része kiszorult az iskolákból, miután az iskolák a tankötelesek növekedésével kevésnek bizonyultak. Ezeknek tudatában szükségét látta a tanács, illetőleg a közgyűlés az iskolák szaporítását mely célra a közgyűlés 120000 koronát megis szavazott már. Ezt azonban a miniszter nem hagyta jóvá, mert azt kívánja, hogy a város végképen rendezze a felekezeti iskolák segélyezését. Így indult meg a tárgyalás, melynek végeredményeképpen a tanács a jog és p. ü. bizottsággal egyetértőleg következőképp javasolja a segélyezéseket:

I. A hitfelekezetek egyszersmindenkora való segélye a hiányzó tantermek előállítására. Hangsúlyozza a tanács, hogy az ez irányú segélyezést mindenik hitfelekezettel szemben egy és ugyanazon jogalapon, tehát mindennemű kedvezés nélkül igazságos arányban kívánja megoldani. A másik az, hogy a segélyt a hitfelekezetek

között lélekszám mint leghelyesebb arány szerint oly módon állapítsa meg, hogy a segélyösszegébe a felekezetek által jelenleg már tényleg élvezett értékek betudassanak.

Ugyanazért javasolja a tanács, hogy: a) azon vagyonértéket, melyet népiskolai befektetésekben városunk a felekezeteknek segélyezésére részben már fordított, részben most fordítani kíván, összesen 1 millió 600.000 koronában állapítja meg. b) Ezen 1 millió 600.000 k. értékéből a már eddig nyújtott segélyösszege a főszámvevő számítása s a jog és p. ü. bizottság és a városi tanács megállapítása szerint 860,900 koronát tesz ki s ehhez képest az újabb segélyösszeg 739,100 koronában állapíttassék meg. Az így összesen számításba vett 1.600.000 k. pedig lélekszám aránya szerint következőleg osztatik meg a hitfelekezetek között:

1. Az ev. ref. egyházra esik 1.127.448 k., használ 574.500 k., illeti még 552.948 k.

2. A róm. kath. egyházra esik 274.196 k., használ 241.400 k., illeti még 32.796 k.

3. A gör. kath. egyházra esik 40.359 k., használ 15000 k., illeti még 25.359 k.

4. Az ág. hitv. ev. egyházra esik 204.78 k., használ —, illeti még 20478 k.

5. Az izr. egyházra esik 134.411 k., használ 30000 k., illeti még 104.411 k.

További előterjesztésében a tanács azt a határozatot teszi, hogy a szükséges építkezések a fenti összegek felhasználásával a város által foganatosítottak és miután az ev. ref., róm. kath., gör. kath. egyházak használatában levő népiskolai épületek a város tulajdonát képezik, a város tartja fenn, és azoknak bebutorozását is a jelzett és fentebb megszavazott segélyösszegek felhasználásával, de csakis azoknak keretén belül a város teljesíti. — A megszavazott 739.100 korona realizása tekintetében elha-

határból is száját nyalogatva vonyított az éhes kutya.

A huszárok pedig a szerémi tüzes rubintos ráczürmösből lopóztak a czimeres ezüst serlegekbe, kupába vagy mely bunyó urnak a honi morcos izü, színü siller izlett inkább, bőven szolgált ebből is a boriszomra hajlott bajszu öreg Pero hajdu . . .

Ekként mendegélének királyt koronázni a szabadkai urak. Gyakori pihenőt, sürü mulatozást tartva: dinom-dánomozták végig a félországot, mignem kulcsos Pozsony városába értek; mert nehogy a király koronázásról lekéssenek, jó egy héttel előbb kvártélyt ütöttek az egyik pozsonyi nagy vendégfogadóban; de még örvendezhettek, hogy busasan ontott pénzökért (ezen rengeteg vendégjárás közepette, midőn az ország minden zugolyából Pozsonyba gyűltek a királyt koronázó fényes urirendek), olyan nagy szalát kaphattak, a melyikbe a hányan csak voltak, mindnyájan beférhettek a Vojnics és a többi ics-vics szabadkai urak.

Nohát ekkor kezdődött még az igazi hajzeihé. Szünetnélküli mulatozásban tölt el nap, mint éjszaka egymásután, mert a bunyó urak kiakarták vágni a peczket az uri rendek előtt. Hadd hirdessék az országban: micsoda a bácskai virtus. Táncozni, dalolni szakadásig, végül asztal alá inni a legmánderuczabb sárosi nemest is . . .

A szabadkai nemes urak ekként mulatoztak, barátkoztak, vigádoztak, ösmerkedtek a más részekből gyűlt nemes urakkal a tejnél mézesebb dunántúli boroeska mellett még a koronázás napját előző éjszaka is. Ököllet verték a mellüket a nagyhangu, öb-

löstorku bunyó urak, hogy elsők lesznek a koronázási dombnál! de majd a mánor erőt vett rajtok . . . A részeg tamburásokat az állásba zavarták ki a többi cselédnéphez és az urak pedig — ki jobbról ki balról — végig heveredtek a medvebőrös, farkas-szőrös tábori ágyakon és, a másnapi fényes ünnep gyönyörűségeire gondolva, mihamar egészséges, jóízú, bácskai mánortól rózsázott álomba szenderedtek.

Vak sötét volt a nagy szalában. Bor és étel szagu volt a levegő. Csukott vastáblák mellett aludták az igazak álmát a bunyó urak. Hány óra multán — nem jegyezte fel a krónikás — de a medvebőrös tábori ágyán felneszelt az egyik Vojnics ur és oldalba bökte valamelyik szomszéd czimborát, ki inkább az ablak felé feküdt.

— Hé! Lázó! Kelj fel! Nyisd ki a vastáblát. Virrad-e már?

Lázó mánorosán botorkálva tapogatózott ki az ágyból. Addig botorkált a sötét szalában, mignem ki is nyitott valami féle nyikorgós, szárnyas táblát, megnyugtatólag, mélabusan mondván a többi bunyó urnak.

— Alhatunk még urak! Mint a czigány asszony szerelme, oly sötét az éjszaka . . . De meg valami különös sajtzagu idő is van odakint.

A mánoros urak megnyugodtak, hogy vaksötét és sajtzagu az idő.

Ámde egyszer csak rettenetes nagy ágyuzásra, harangzugásra riadtak fel; de meg a szála ajtót is keményen döngették kívülről . . . Ucczuneki! Ugrádoztak az ágyból a szabadkai urak. Nyílt az ajtó is.

A hajduk, a huszárok nyitogatni kezdték a vasablaktáblákat is. Mindenhonét a ragyogó déli napsugár vigyorgott a szobába, mintha a vigyori napot is mulattatná, mikéant kipkednek-kapkodnak a bunyó urak aranyos kard, sárgacsizma, drágakövesgombos mente, boglárforgós kalpag, sujtásos megszín nadrág után . . . Ucczu neki!

Csak a király koronázási ünnepről le ne ke senek. Pedig lekéstek. Mert mikoron indulni akartak, már akkorra széledt, jött a többi vitélő urirend a koronázási dombról. A szabadkai vitézurak gyönyörűségeen elaludtak a pozsonyi király koronázást, nagy derültégére az ország többi részéből gyülekezett vitézi rendeknek. Nem volt szerencsésük annak látásához sem, hogy ötödik Ferdinándus miként villahegyezi az aranytáblát a neki mindennél kedvesebb cseh gombócot; sőt még egyéb is rajtok száradt a szabadkai urakon. Kitudódott ugyanis, Lázó midőn az időt nézni kelt ki az ágyból, az ablak tábla helyett egy fali szárnyas ajtós szekrénynek a tábláját nyitotta ki; azért találta még délelőtt is oly vaksötétnek és sajtzagunak az időt; mert hát a szekrényben természetesen sötétség volt, de meg az egyik szabadkai ur is abba akasztotta volt be a borkoresolyának legfinomabb kukaczos mákói sajtól degez szeredását.

Azóta nem is tanácsos Szabadkán emlegetni a Ferdinándus király pozsonyi koronázását. De azt meg még inkább ne merészedjék kérdeni senki: sem goszpodártól, sem közbunyótól, miszerint igaz-e, hogy a szabadkaiak értek és éltek már sajtzagu időt is? . . .

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz” Debreczen, főtér, a városházzal szemben.

Ajánlja a teljesen fémmentes s kiváló jóhatású „MOLLITERGIN” arcz s kéz bér finomító szepítő szerét, mely folyadék amig ártalmatlanságra nézve teljesen egyezik a vaselin s glycerinnel, hatásra nézve azokat jóval felülmúlja. Hatása gyors és biztos! — A szelkifujta arczot vagy kezeket a legrovidebidő alatt fehérré, puhává s üdévé teszi s poudert alá is ilyen ajánlható. Mint bőrápoló szer páratlan. Egy üveg „Mollitergin” ára 1 kor.

tározza a közgyűlés, hogy ezen összeg hosszabb lejáratú kölcsönrel fedeztessék. Elhatározza továbbá a közgyűlés, hogy az ev. ref. egyház részére még ez évben szükséges 6 tanterem és 2 tanítói lak, a rom. kath. egyház részére 3 tanterem, az ág. ev. egyház részére pedig tanterem és tanítói lakás elsősorban még ez évben felépíttessenek és bebutoroztassanak. Az egyházaknak adandó népiskolai évi segély tekintetében pedig az a javaslat, hogy az a lélekszám aránya szerint az egyes felekezetek részére következő összegben állapíttassék meg:

Az ev. ref. egyház kap évenként	68.408 K. 75 f.
Az ág. hitv. ev. egyház kap évenként	1242 „ 50 „
Az izr. hitközség kap évenként	8.155 „ 47 „
A rom. kath. egyház kap évenként	16 637 „ — „
A gör. kath. egyház kap évenként	2448 „ 78 „
Összesen:	96.892 „ 50 „

Ezt a tervezetet tartja a tanács a legigazságosabbnak és épen azért kéri mellőzni dr. Wolaffka Nándor ama sürgős beadványát, melyben a rom. kath. egyház iskoláinak segélyezésére évi 20.000 koronát kér megállapítani.

A tanácsi javaslatához elsőnek Irinyi István dr. szólott, a ki a római katolikus egyházra nem tartja méltányosnak a tanács által megállapított összeget. Határozati javaslatot nyújt be, melyben utasítani kéri a tanácsot újabb tervezet kidolgozására.

Kiss Albert általános figyelem között hosszabb beszédben meggyőzően bizonyítja, hogy az Irinyi által felhozottak nem állnak meg, tételenként czáfolja meg a tanácsi javaslat ellen felhozott érveket és végül ki mutatja, hogy a tanács által készített tervezet méltányos, igazságos, ugyanazért elfogadandó.

A szavazást elrendelvé a főispán Irinyi István határozati javaslata mellett 7 bizottsági tag szavazott csupán és így a tanács javaslatát — nagy többséggel elfogadták.

Majd ezután a közgyűlés elhatározta még azt is, hogy a határozat jóváhagyását küldöttség útján sürgeti meg a miniszternél. A küldöttséget Puky Gyula vezeti fel, tagok lesznek Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, Oláh Károly tanácsnok, Kiss Albert, Simonffy Imre, Wolaffka Nándor, Kerekes Géza, dr. Bakonyi Samu, Boczkó Sámuel, Gyarmati István és Pálfi Gábor.

Végül a telek elidegenítések feletti névszerinti szavazásokra került a sor, de eredménye nem volt, mert a névszerinti szavazáshoz szükséges számban nem gyűltek fel a közgyűlési tagok. Persze nem volt válsztásról szó.

Az ember vásár szabályozása.

Nagyon ráillik a fenti címre ez a cikk bekezdéséhez; mert az ugynevezett ember vásár még ma is olyan, mint egy rakoncátlan és szabályozatlan folyó, a mely a nyár folyamán vagy öt hónapig az „Árpádtéren“ és környékén hömpölyög ide s tova az ottani békés lakosság elrettentő példájával, többet mint nem fékevesztetten.

Röviden ösmertette az állapotot, talán már husz év óta*) az „Árpádtér“ egy bi-

*) Elég sajnós!

Szerk.

zonyos kifjelölt helyén, egy itató kut körül, a hol mindenféle állathulladék, szemét, esős időben sártenger, szóval egy valóságos trágyadomb oldalán sok száz földművelő munkás hajtja le fejét és fáradt testét, t. i. azok a munkások, a kik hivatalosan a városnak 17 négyszög mérföld területének majdnem három negyed részét két kezök erejével művelni.

Ezen ugynevezett ember vásár közepén még ma is ott diszeleg egy ős legendás koponyalékeltő csárda, a környékén pedig vagy husz pálinkás butik koszoru, a hol a hajléktalan földmunkások az idő viszontagságaitól üldözötve kényszerítve vannak narkotizálás szempontjából az osztrákositott magyar állam által népszerűvé emelt m. kir. szesz fogyasztást részben ősi szokásból is gyakorolni. A m. kir. szesz a földmunkások vért fel emésztvén, viszonylagosan vert kívánnak és kapákkal, kaszákkal, bicskákkal egyik a másik testén léket is nyit néha ellenfele lelkének, úgy hogy ritkán mulik el egy hét, hogy két három helyen is ilyen nemű szerszámmal az enyelgés ne izgassa fel az „Árpádtér“ környékbeli békés polgárságot; mert az a két három rendőr őrszem, a kik oda vannak állítva, az esetleges vulkánikus kitöréseket csak a béke olajjával a kezökben kísérhetik figyelemmel, és inkább a hordagy és az orvos oda szállítására vannak hivatalosan.

Ha a gazda a nagy dolog időben napszámot akar fogadni, a pálinkás butikokat több esetben sorra kell járnia, hogy össze tudja szedni a kellő erőket. Ez pedig nem valami kellemes a gazdákra nézve.

Ez a primitív, talán több százados ősi rendszer a huszadik század keretébe sehogy sem válik be.

Az ugynevezett ember vásár szabályozása nem is sok költséggel végrehajtható lenne, még pedig 1-ször A decentralisatio, 2-szor rendészeti, 3-szor humanus szempontokból.

A decentralisatio alatt értem, hogy előjáróba a város területének még csupán két fontos vég pontján, ugymint az I ső számú földmunkás telep az „Árpádtéren“ kívül a régi sorompó mellett balról eső térség egy kis részén, a II-ik számú földmunkás telep a salétrom laktanyában vagy a mellette elterülő térség valamelyik pontján állíttatnék fel.

Azt hiszem mind a két helyen 2000 négyszögöl és így összesen 4000 négyszögöl terület megfelelne céljának. Mindegyik területet rendszeres kerítéssel és megfelelő terjedelmű egyszerű fedett deszka barakkal és egy állandó felügyelő lakkal ellátván.

A felügyelő ott laknak. A tisztaságra és rendre felügyelne. — Egyszersmind az éjszakára ott maradt munkásoknak két vagy négy fillérért háló barcház adna és neveiket nyilván tartaná az ott éjszakerőknél.

Nagyon természetes, hogy nappalra díj nem vétetnék senkitől.

Ugyancsak a felügyelő lakban a csendőröknek vagy rendőröknek is egy külön őrszoba volna berendezve.

Mind a két telepen más ital nem volna kapható, csak tiszta jó ivó víz és mosdó medenczék a kutnál. A leüléshez vagy lefekvéshez erős tölgyfa padok stb.

Az ugynevezett ember vásárnak a fenti módon szabályozása illetve a város két ellenkező végpontján felállítására gazdákra és földmunkásokra is több szempontból célszerű lenne p. o. ha a salétrom kaszánya mellett a II számú napszámos telep is léte-

sülne, nem kellene az ondódi, szepesi vagy ebesei gazdáknak a földmunkásokat a városon keresztül a tett helyre kiszállítani.

Polonyi Andor.

Debreczeni kistükör.

(Az öreg csikós.)

Öreg Pecze István hortobágyi csikósgazda kegydíjért folyamodott a városhoz. Távozóban arról a szívéhez-lelkéhez nőtt hortobágyi rónáról, hol már atyái pásztorkodtak, hol maga is hatvan esztendőnél több időt töltött becsületesen, negyven esztendőn át, mint a város nemzeti gazdaközönségének hűséges csikósgazdája.

Távozóban a hortobágyi rónáról a legöregebb csikósgazda, hol pedig már meghalni is vágyott, hiszen a hetvenediket tapossa . . . De éppen öreg napjaira üldözi ki onnét némely ok nélküli, türethetetlen durva ellenszenv, a melyről, alkalmilag, talán más odavágóbb cikkben szót is fogok tenni. . . Most nem alkalmi rácztviseket szedni az előismerés azon tavaszi virágos bokréta-jába, melyet az öreg csikósnak nyujtok.

Förgetegektől edzett szívós ember ma is az öreg Pecze gazda. Tapasztalatokban pedig még gazdagabb, mint 1863-ban, mikor a város legrégebb híres tenyésztézményéhez, a nemzeti gazdaközönség kedvéért fentartott törzsméneshez számadócsikósul állították be. Negyven esztendeje mult annak, hogy azóta egy huzamban, hiven, becsületesen szolgálja a nemes várost. . . Nem hozott szégyent azon gazdasági bizottságra, melynek javaslatára őt Szöllössy János polgármester, a mostani Csóka Samu tanácsnoknak a nagyatyja. 1863-ban a törzsménes csikósgazdájául fogadta be; sőt érdemeit esztendőről-esztendőre gyarapította, úgy hogy mikor 1888-ban, új feltételek mellett, továbbra is megmarasztották, a ménesrendező bizottság a tanácsnak ily szép jelentésben ajánlotta:

— Pecze Istvánnál jobb, gondosabb pásztort találni, belátásunk szerint, aligha lehetne . . .

Az eredmények, a sikerek bizonyítják, hogy ennek a bizottságnak az ajánlata, az előismerése igazságos volt; mert az öreg csikós (maga a nemzeti gazdaközönség tudhatja leginkább) mindig páratlanul gondosan, mondhatni szeretettel őrizte, nevelte a város e becses, nagyértékű jószágait. De hűséges gondozásáért az előismerés ki is dukált neki; mert egész a 90 es évek közepéig, a méneskezelési szabályok alapján, évről-évre különösen jutalmazták a csikókért . . . És csak tavaly történt, a nemzeti gazdaközönség is jól emlékezhetik rá, a földmive-

Kardos László

Lakásberendezésekhez

Csipke és Szövetfüggönyök. Szőnyegek, valódi Linoleumok, ágy és asztalterítők, Kalotaszegi és Székely varrottások.

DEBRECZEN, Kossuth-utca.

lészügyi miniszter a tanács felterjesztésére, a 40 éves hű szolgát, elősmerő oklevéllel és aranydíjjal tüntette ki.

Az öreg csikós gazdának nem alaptalan és illetlen tehát a debreczeni közönségben, a városi közgyűlésben vetett bizodalma, hogy midőn negyven évi hű szolgálat után, nem is a maga hibájából, válni kénytelen a szeretett ménesétől, a délibábos hortobágyi rónától, hol kenyere javát megette, a hol ő már meghalni is vágyott, hogy a város nem hagyja őt kenyér nélkül, megadja neki a kegydíjat, mit előtte másoktól sem vont meg, akik pedig negyvenévig nem is szolgálták a várost és a kik pedig talán nem is távoztak teljesen vagyontalanul a város szolgálatából, mint hortobágyi legöregebb csikósgazda, kinek jellegzetes debreczeni tatár magyar arcza, virágos, be-kötött ujjú szüre, mint kép a régi jobb időkben dereng felém. Mikor még pástorok születtek és haltak meg a Hortobágyon. Ő is ott vágyott meghalni. Hiszen már a hetvenediket tapossa, melyből hatvanesztendőt a hortobágyi pástón éldégt le, soha nem tévedvén le a becsületes emberek egyenes útjáról sem.

nemes Portörő Kelemen.

Szent György napján . . .

(Az „Ellenzék“ ből.)

Irtá: gróf Wass György.

Szent György napján hajdanában
Másként tűzött le a nap,
Mikor még a nagy vasárna
Debreczenbe jartanak.
Csikós gazda, komiszárus,
Futó betyár, idegen
Együtt ivott a „Bikában“
Áldomás volt oda benn.
Liter helyett itcze járta
Asztal roskadt alatta,
Betyár dalát „Bunkó Pállal“
Kökény Gyurka** huzatta.

Kökény Gyurka nem törődött
Se viharral, se éjjel,
Nagy-Ladánytól Debreczenig
Versenyt futott a széllel.
Ha eladta lopott lovát
A hogy kérték, nem bánta,
Tudta jól, hogy Debreczentől
Ladányig se lesz sánta.
Addig terjedt pásztortüznél
A vén csikós meséje,
Virradóra visszalopta,
Párt is lopott melléje.

Más szél fuj a Hortobágyon,
A délibáb szétfoszlott;
Elfujta a futó betyárt,
Elfujta a szélmalmot.
Gözös hozza most a lovat,
„Ólmot“ kap, ha jól megyen,
Ina szakad a homokban,
Orra vérzik a hegyen.
Mit bánja már Kökény Gyurka
A más lova hányadik,
A ladányi kerek erdön
Szebb időkről álmodik.

*) Debreczeni primás a 60-as évekből
**) Hírhedt bihari betyár.

**Hatóságilag engedélyezett
üzletfelosztási
végkiárulás.**

NAPI HIREK.

Istentisztelet.

Holnap az ev. ref. templomokban a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban: K. Tóth Kálmán lelkész. Kistemplomban Jánosi Zoltán lelkész. Kosuth-templomban Biró Ferencz helyettes lelkész. Ispotálytemplomban Csighy Andor lelkész. Szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár. Cs. ókeremben Kovács János el. isk. felügyelő lelkész.

D. u. 3 órakor a nagytemplomban Kátét magyaráz Jánossy Zoltán.

Az ágost. hitv. evang. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes tart istentisztelet.

Törvényjavaslat az egységes magyar nemzeti Himnuszról.

Rátkay László a képviselőház mai szombati ülésén a következő törvényjavaslatot terjeszti be:

Törvényjavaslat az egységes magyar nemzeti Himnuszról.

1. §. Kölcsey Ferencz Himnusza egységes magyar nemzeti himnusz-szá avattatik.

2. §. Ezen törvényjavaslat 1903 augusztus 20-án lép életbe s végrehajtásával a m. kir. kormány bizatik meg.

Ez előtt a javaslat előtt kalaplevéve meg kell hajolni, azt egyhangulag el kell fogadni. Ha a kormány vonakodnék a javaslatot elfogadni, akkor az ellenzéknek csakugyan semmi eszköz sem elég erős fegyver a kormány megbuktatására.

Bakonyi Samu beszédje.

Távirati tudósítás után már hézagosan ösmertettük a dr. Bakonyi Samu hatalmas parlamenti beszédét, melyet, lapunk hétfői számában, teljes terjedelme szerint közlünk. A debreczeni II. dik körület szeretett és kiváló képviselőjének ezen nagy készütségre, tudásra valló beszédében értékes emlékezés van a nagy Révész Imréről, ki az alkotmányos világ kezdetén a debreczeni képviselő volt és egyik vezér alakja a magyar parlamentnek.

Felhívás a csizmadia iparosokhoz.

A következő sorok közlésére kértünk fel: Az ipartestület csizmadia szakosztálya az iparos otthon disztermében vasárnap délután 2 órakor rendkívüli közgyűlést tart, a melyen a termelő szövetkezet alakítására kiküldött 21 tagú bizottság tartja beszámolóját a szakosztálynak. Ezen gyűlésre az érdeklődő szaktársakat ez uton is tisztelettel meghívjuk.

Barátok kegyelele egy sirhalomnál.

Nagy részvét mellett temették el a múlt hetekben, Boros Ferencz debreczeni m. kir. telegkönyvvezetőt és a szeretett barát sirhalomát más koszorúzza a kegyelet. Mint értesülünk az elhunyt telegkönyvvezető egyeki barátai nevében Petrevics Miklós koszorút helyezett reá. Nem halt meg az, kinek sirja fő-

lött így öröködi a baráti kegyelet. A mai sivár korszakban érdemes ezt följegyezni.

Kik futtatnak a debreczeni löversenyen.

Május 2-dik, 3-ik napján tartják meg az országosan népszerű debreczeni löversenyeket. Nem érdektelen ez alkalomból felsorolni, hogy mely gavallérok neveztek lovakat az egyes versenyfutamokra. Liptay Béla, Klein György, Czárán Zoltán, gróf Pejacsevich Albert, Kreisler Frigyes tűz fhdn. Zangen Ignác, Koller Ede uhl. fhdn. Edlinger Oszkár huszár hdn., Emmel Zsigfrid tűz fhdn., báró Bánffy Albert, Buthart János, Raus Frigyes szek. fhdn. Nagy Ákos huszár száz., Folbert József huszár hdn. Éber Viktor huszár száz. Mr. Field Horthy Szaboles, gróf Merwede U. huszár sz. Reök István hsz. h. báró Wiedersperg Gusztáv uhl. száz., Hegelin Henning uhl. fhdn. báró Podmaniczky Béla huszár hadn., Szatmári Király Pál tiszth. Jóny Ferdinánd kap., Schey Pál huszár kap., gróf Károlyi Mihály, Antal Miklós hnv. h. fhdn., gróf Szirmay Sándor huszár kap. urak lovai futnak a debreczeni verseny gyepén, mely így azért nagyon érdekesnek ígérkezik. Annak idején a nevezésekről kiadott tájékoztató értesítést teljes egészében közölni fogjuk.

Hirek a bíróság köréből.

A király Hunyor Ödön debreczeni ítélőtáblai tanácsjegyző albirót a szatmárnémeti törvényszékhez bíróvá nevezte ki. Hunyor bíró rokonszenves tagja volt a debreczeni társaséletnek. — A király megengedte továbbá Nagy Zoltán técsői kir. járásbíró-sági albirónak, a hajduszoboszlói és Medveczky Emil hajduszoboszlói kir. járásbíró-sági albirónak a szatmárnémeti kir. járásbíró-sághoz, eddigi minőségükben, saját kérelmökre leendő áthelyezését. — Ő felsége a király ifj. Ács Nagy Ferenczet (Ács Nagy Ferencz rendőrfogalmazó fiát) Török-Szent-Miklósi járásbíró-sági jegyzőt, Pancsovára kir. törvényszéki albiróvá nevezte ki.

Házasságok az elmúlt héten.

A helybéli állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: Havas Kálmán—Schönhofer Irén, Miksa Gábor—Tamás Juliánna, Kovács Ferencz—Csige Róza, Varga György—Busi Sara, Vékony János—Halász Juliánna, Kéki Sándor—Balog Róza, Koraknai István—Györösi Zsuzsánna, Mtejkó András—Rozsnyai Erzsébet, összesen 8 pár.

Személyi hírek.

Bodnár István ezredes kolozsvári új dandárparancsnok szerdán hagyja el végkép városunkat. Nagy Győző ezredes a debreczeni 80. gyalogdandár új parancsnoka ma délben városunkba érkezett. — Wieber Adorján ezredes a debreczeni 3 honvédegyalogezred új parancsnoka tegnap este Debreczenbe érkezett.

Eljegyzés.

Herskovits Adolf, a debreczeni izr. hitközség másod jegyzője, eljegyezte Herskovits Malvin kisasszonyt Kolozsvárról.

A debreczeni izr. koma-egylet

1903. évi május hó 3-án vasárnap délután 2 órakor a Frohner szálloda éttermében tisztújítással egybekötött közgyűlést tart, melyre az egylet t. tagjait tisztelettel meghívja az elnökség.

Más vállalkozás miatt kézmű-, vászon, rövidáru kereskedésemet felosztalom.

Az összes áruk felette olcsó árért adatnak el. — Berendezés eladó.

Tisztelettel **MAYERING GYULA**. Piacz-utca.

Ki fest kétféjű sást?

Az „Ellenzék”-ből olvassuk: Nem akadt Kolozsvárt czimfestő, aki a falakról eltüntetett kétféjű sas helyett más példányokat festene. Hazafiatlan vállalatnak tartja mindenki olyan munkát teljesíteni, a mely a magyar nemzet leigázását, osztrák uralom alá helyezését jelképezi. Örömmel jegyezzük ezt fel czimfestőink hazafias érzülete javára. Megjegyezzük, hogy az elrepült kétféjű sasok felett még katonák is gondolkoznak. — Igazságtalannak tartják, hogy a közös hadsereg hivatalos helyiségeit mindig olyan táblákkal jelölik meg, a melyen Magyarország létezését egyetlen vonás sem szimbolizálja.

Simonffy Imre diszoklevele.

Ma délután 5 órára volt egybehiva az a bizottság, melynek feladata lett volna a Simonffy Imre díszpolgári oklevél szövegének a megállapítása, illetőleg megszövegezése. A bizottság ülése azonban, tekintettel a Csokonai kör délután tartandó felolvasására elmarad.

Az ev. ref. egyház

gazdasági bizottsága tegnap délután Vecsey Imre elnöklésével ülést tartott, mely alkalommal kölcsönügylek nyertek elintézését.

Hány képviselő választó van Debreczenben?

Debreczen város központi választmánya összeállította a képviselőválasztók névjegyzékét. Az összeállítás szerint összesen 5520 képviselő választó van Debreczenben. A választók száma kerületenként következőképpen oszlik meg: I. kerületben a Csapó-utczában van 770, Péterfia-utczában 780, összesen 1550 választó; a II. kerületben a Piacz-utczán van 1428, a Hatvan-utczán 756, összesen 2184 választó; a III. kerületben a Kossuth-utczán 723, a Varga-utczán 1063, összesen 1786 a választók száma. Mindahárom kerületben vagyis Debreczen 75,000 lakosa közül 5520 bir választó joggal.

A rabsegélyző egylet

holnap, vasárnap d. e. 11 órakor a város háza nagytanácstermében tartja évi rendes közgyűlését, melyre úgy az egylet összes tagjait, mint a rabsegélyezés ügye iránt érdeklődőket is tisztelettel meghívja, Debreczen 1903. április 25. Az elnökség.

Képviselőválasztók figyelmében.

A központi választmány elnökétől Kovács József polgármestertől vettük a következő közérdekű hirdetményt:

Az 1873 évi XXXIII. és az 1899. évi XV. t.-cz. alapján értesítettik Debreczen sz. kir. városnak az országgyűlési képviselőválasztásra jogosult lakossága, hogy az összeíró küldöttségek által bemutatott névsor nyomán a választók 1904. évi ideglenes névjegyzéke a központi választmány által összeállított, illetőleg kiigazított; s ezen ideglenes betűsoros névjegyzék. va-

lamint a kihagyottak névjegyzéke is a város székházának kistanácstermében (I. emelet, 34 sz.) 1903. évi május hó 5-től 25-ig közzemlére kitétetik, hol is reggeli 8—12. óráig e névjegyzékek megtekinthetők: délután 2—6 óráig ugyanott le is másolhatók.

A névjegyzékek elleni felszólamlások a kitételől számított 10 nap alatt, vagyis 1903. évi május 15-ig lesznek beadhatók, s az azokra vonatkozó észrevételek 1903. évi május hó 16-tól 25-ig bezárólag lesznek beadandók. Ugy a felszólamlások, mint az azokra vonatkozó észrevételek a központi választmányhoz intézve írásban adandók be és pedig a központi választmány elnökéhez.

A névjegyzékek ellen saját személyét illetőleg bárki felszólalhat. Ezenkívül mindenkinél jogában áll azon választókerületben, melynek névjegyzékébe felvétel, bármely jogtalan felvétel ellen, vagy kihagyás miatt felszólalni.

Kelt, Debreczen szab. kir. város központi választmányának 1903. évi április hó 15-ik napján s folytatva tartott II-ik üléséből.

Sárgafekete betegség . . .

Ez a csunya betegség, posványlázként, rég fertőzteti a magyar közszellemet; de még kormányparti ujság részéről is meglepő e sárgafekete betegségnek olyan magas fokú tünete, milyen kórság a debreczeni „Szabadság” mai irány cikkelyén ütött ki. „A függetlenségi eszme veszedelme” című cikkely bevezető részében ugyanis következő visszautasítást érdemlő tévelygések foglaltatnak:

„Kolozsvárt a kétféjű sasos czimereket ismeretlen tettes összerongálta és beszennyezte. Sehol sem látjuk szívesen ezt a nemesak májunkat, de szívünköt is tépő madarat és kalapot emelünk azok előtt az iparosok előtt, — kik a sasos czimerek kijavítását nem vállalták el; azonban büntetésre méltónak tartjuk azt, aki a czimerek gyalázását elkövette. — Az erkölcsi megtévelyedésnek nem csekély foka kell hozzá, hogy valaki azt higgye, hogy mikor lopva, alattomos módon megrongál és beszennyez egy jelvényt, amely az uralkodóháznak és a hadseregnek, de egy gyűlölt hatalomnak is jelvénye, akkor hazafiságot követ el. Ha pedig azt hiszi, akkor se bujjék el, hanem álljon elő és vegye el tettének jutalmát. — Szeretjük hinni, hogy kevesen vannak hazánkban, akik a kolozsvári merényletben hazafiságot látnak. Hiszen ha ez a gondolkodás általános volna, magunk is elismernék, hogy azok a horvátok, akik immár rendes foglalkozásszerűleg üzik a magyar állam jelvényeinek meggyalázását — óriási nagy hazafiak. Persze horvát szempontból.”

A sárgafekete betegség még ily nagyfokú hasmenését ritkán tapasztaltuk. Már veszedelmes tünet az is, midőn valaki a magyar hazában, bár körülírva, védelmére kél a kétféjű csodabarom itteni dédelgetésének, de az meg már nyilvánvaló, közveszélyes merénylet a magyar királyság és a nemzet ősjogai ellen, a midőn valaki azonosít a magyarországi és horvátországi czimerromboló esetekből. —

Mert a magyar nemzetnek csak gyalázata az osztrákcsászársági czimer itteni erőszakos fentartása. Ilyen idegen, még hozzá gyűlölt hatalomnak a tulajdon nemzeti czimer fölé emelését és szegezését egy országban sem tűrnék meg, — ha csak az az ország nem leigázott ország. Már pedig mi tudunkal és alkotmányunk szerint nem vagyunk az osztrák császárságnak hódított tartománya. Nagyon is jogos, nagyon is érthető tehát, ha mi ennek az ide betolakodott, ránk erőszakolt, szegénybélyegként égető fekete csodabaromnak az eltávolítására, kirepítésére törekszünk. Bár sajnós, hogy nem a Rákóczióta zenéjénél tehetjük illetőleg tesszük azt. Azért tehát nem is oly nagy erkölcsi tévelygők azok a kolozsvári „merénylők”, bárha mi, helyettök, nyíltan szemébe néznénk az esetleges büntetésnek; mert ebben a furcsa országban nem a sárgafeketeséget, de a hazafiságot büntetik . . . Elég szegény ez! De a tévelygésre térvén vissza, a legnagyobb erkölcsi tévelygés mégis az, midőn magyar ujság merész azt hirdetni, hogy ha mi a kétféjű csodabarom összetörését hazafiasnak ösmerjük el, akkor a magyar állam jelvényeinek a meggyalázói, a horvát sihederek is nagy hazafiak! Ilyent csak a sárgafekete betegség legnagyobbfokú hasmenésében irhat magyar ember; mert a magyar királyság czimere Horvátország földjén nem idegen czimer. Az alkotmányos jogon díszleg a társországban a mi pénzünkön emelt és fentartott intézményeken és a horvát testvéreink és a közös mult, közös történelem dicsőségét hirdeti az a czimer, nem gyalázatot, mint minálunk ez az idegen kétféjű csodabarom. És ha 1848 óta a horvátok egyrésze mégis tüntet ellene, tüntet az alkotmányos, szent, dicső czimer ellen, annak a gyalázatos bujtogatásnak a mestereit is abban a sárgafekete táborban keressük, a mely fenhatalmának jelképéül miránk erőszakolja a Kolozsváron porba rugdalt csodabarmot. Ez az igazság! Nem pedig a sárgafekete betegség „németnyavalyás” káprázata.

Az elmúlt hét halottai.

Az elmúlt héten a debreczeni anyakönyvi hivatalban a következő halálozási eseteket jelentették be: Fejér Róza 5 hónapos csecsemő, Szabó Mihályné Szabó Juliánna 49 éves, özv. Szabó Andrásné Kiss Juliánna 42 éves, Nagy József 2 éves, Balla Mária 3 éves, Nagy István 7 napos, Seres István 7 hónapos, Szabó Róza 17 hónapos, özv. Kiss Jánosné Barna Zsuzsanna 70 éves, Apródi István 7 éves tanuló, Vértesi Sándor 1 hónapos, Móré Sándor 3 éves, Für Lajos 3 éves, Molnár Istvánné Tóth Juliánna 24 éves, Varga István 12 hónapos csecsemő, Beregszászi Klára 2 éves Szűcs Gyula 1 hónapos, Szabó Lajos 63 éves özv. Zsidai Károlyné, Tarczali Zsófia 78 éves, Szilágyi Erzsébet 22 hónapos, Bama Péter 9 napos, Szilágyi Ferencz 25 napos, Spuller Sándor 31 éves bádogossegéd, Balogh Jánosné Balogh Klára 43 éves, Deák József 11 hónapos, Molnár Géza 4 hónapos, Kál-

Naponta

érkeznek

ujdonságok**MENTZE HENRIK ujdonságok áruházába****Piacz- és Szent-Anna-utca sarkán.**

A hol a nagyérdemű vevő közönség kényelmére, bárki a legolcsóbb szabott árak mellett szerezheti be szükségletét, — u. m.: angol fapipák, szivar és cigaretta szipkák, sétatálcák, finom bőrárak, pénz, szivar és cigaretta tárczák, sport és gyermek játékszerek: **football labdák, teniszhettek, labdák; valamint teljes tennis felszerelések**; finom acél és késárak, ollók, zsebkesek, borotvák és borotváló készülékek, háztartási különlegességek, alkalmi ajándékok, fésűk, kefék, **illatszerek**, és mindenféle pipere kellékeket.

mán Petronella 33 éves, Tar Gáborné Gein Zsuzsanna 29 éves, Juhász Mihály 70 éves napszámos, Szatmári Andrásné Molnár Klára 44 éves, Pál Gabriella 2 napos, Balog István 12 hónapos, Nagy Sándor 3 hónapos, Treiber Ilona 3 éves, Erse Sándor 27 éves kárpitos s., Pethő S. Farkas E. 63 éves Farkas Gábor 8 éves, Molnár Sándor 12 hónapos, Szilágyi István 19 hónapos, Balázs Mária 16 éves kefégyári munkás, Tiba József 2 éves, Szöllősi Julianna 11 hónapos, Balogh Róza 2 éves, Kozsla Ferencz 5 hónapos, Fejes Lászlóné Orosz Borbála 39 éves, özv. Nagy Józsefné Neszper Magdolna 82 éves szegényápoló, Halász Julianna 2 hónapos, Fekete Lajosné Major Zsuzsanna 42 éves, özv. Tóth Sándorné Szövetes Erzsébet 75 éves, Varga Julianna 18 éves, Feigenbaum Lipótné Grósz Záli 30 éves, özv. Farkas Istvánné Jámor Zsuzsanna 81 éves, Bihari Sándor 4 napos, Nagy Jolán 6 éves tanuló és 3 halva születés, összesen 57. Minthogy továbbá ugyanezer idő alatt összesen 62 születést (33 fiu 19 leány) jelentettek be, úgy a halálozások 5-el multak felül a születési eseteket.

Halálozás.

A következő gyászjelentést vettük: A legmélyebb fájdalom lesújtó érzetével tudjuk, felejthetetlen jó gyermekünk, testvérünk unokám, kis hugom néhai Nagy Jolánának f. hó 23-án, d. u. 3 óraker eletemek 7-ik évében hosszantartó súlyos szenvedés után történt csendes elhunytát. — Felejthetetlen halottunk földi részei folyó 25-én, délután 3 óraker fogtak a Kut-utca 98. számú házuoktól az ev. ref. egyház szertartása szerint, a háznál tartandó rövid ima után a Czegléd-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Végtisztességtételére rokonainkat, ösmerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1903. április 24. Banatos szülei: Nagy Imre és neje Péter Ilona. Gyermekük, illetve testvérek: Sándor, Margit, Erzsike, Ilonka. Nagyatya: Péter György. Nagynénje: Nagy Juliska. Számos rokonok nevében is.

Építkezések az ispotályban.

A város már régebben elhatározta, hogy az ev. ref. ispotályban 2 szegényházat, dekáni és papi lakást épített. Az ispotályi vegyes bizottság e tárgyban K. Tóth Kálmán elnöklésével tegnap d. u. ülést tartott, mely alkalommal az építendő 2 szegényház, dekáni és papi lakás terveit végképen megállapították.

Új magyar műdal.

Az aránylag szegény magyar műdal irodalmat jeles művel gyarapította P. Nagy Zoltán zenetanár a zenepiaczon legújabbán megjelent „Azt álmodám . . .” hangulat dalával. A nyugodtan áramló nemes dallam gazdag és meglepően új harmonia lett ömlik el s a mellett annyira közvetlen hogy a jó zenei fül egyszeri hallásra is elsajátítja. Szerencsés ötlete a szerzőnek, hogy kerülte a melodia szövevényes bonyolult voltát, a mi nemcsak a szerkezet áttekinthetőségét zavarja meg, de rendszerint a hangulat kifejlődését is akadályozza. A könnyed, dallamos formában tartott mű bizonyára a szerzősikerültebb alkotásai közé sorozható, bár asztalfiókjában számos erte-

kesebb és nagyarányú mű vár kiadásra s csupán a szerző szerénységén mulik, hogy azok eddig közkincesé nem váltak. A nagy szék kiállítású műdal Szent-Királyi Tivadar nének van ajánlva. Ára 1 kor. 60 fil.

Dr. Brunner Lajos

szem és fülorvos f. hó 21-e óta Hunyadi (Kisvárad) utca 2. sz. alatt lakik.

Rózsa Lajos

első legnagyobb női és gyermek felöltő áruhaza Debreczenben értesíti a t. hölgyközönséget, hogy az előkelő urhölgyvilág részére a legmodernebb tavaszi felöltő és kalap különlegességei rendkívül nagy választékban meglepő olcsó áron árusítatnak.

Szenzációs esküvő.

A főváros előkelő közönségét nagy izgatottságban tartotta egy házassági eset, mely a napokban folyt le egy ismert családban. Az esküvőre a szokásos előkészületek minden irányban megtörténtek s már csak két nap választotta el a fiatal jegyespárt a házasságkötéstől. A vőlegény, egy előkelő bankhivatalnok, tele volt adóssággal, a menyasszony pedig dusgazdagnak ismerték mindenfele. Azonban a menyasszony apját üzleti spekulációi megfosztotta utolsó fillérével is. Akárhogy szerették is egymást a fiatalok, ilyen zilalt viszonyok között a menyasszony semmi áron sem akart tudni az esküvőről, mert vőlegénye őszintén megvallotta neki, hogy mennyi az adóssága. Az összes családtagok és jóbarátok elküldték már a nászajándékot és éppen a menyasszony szüleinél lett volna fogadó ebéd. Sürgönyöleg lemondtak. Szomorú nap volt. Vidámság helyett kétségbeesés! Menyegző helyett boldogtalanság! A vőlegény vigasztalni akarta menyasszonyát. Hiabavaló volt minden kísérlet! Egyszerre azonban a hangos zokogás és a vigaszt nyújtani akaró hangok közé egy barátságos, idegen hang keveredett. „Ne vegyek rossz néven, ha ilyenkor hivatlanul alkalmatlankodom, de mi kötelességszerűen gyorsan és pontosan intézzük el ügyfeleink megbízásait. Az a sorsjegy, melyet Önök vásároltak nálunk, főnyereményt nyert.” Ezzel a Török A. és Tarsa budapesti bankháza kiküldöttje kifizette a nagy főnyereményt s így már mi sem állta útját annak, hogy zavartalanul megkössék a házasságot. Ez az eset a fővárosi előkelő köröknek még -okaig emlékezetében marad.

A Balassa-féle.

valódi ugorkatej a leghatasosabb angol szépitőszert, mely minden hölgynek nélkülözhetetlen. Pár nap alatt kisimítja, finomítja az arczbőrt és teljesen eltávolít szeplőt, foltokat, pattanást, stb. arcztisztáltságot. Egyik hölgy a másiknak ajánlja kitűnőségénél fogva és ma már ismeretes, hogy jobb hatású a különféle arczenőcsöknél. Üvegje 2 korona Balassa K. gyógyszerárában Temesvár, hozzá való valódi angol ugorkatej szappan 1 korona, poudér 1 korona 20 fil. és 2 korona. Kapható minden gyógyszerárában.

Melléklet

Lapunk mai számához mellékeljük az „Egyetértés” előfizetési felhívását.

A tisztelt

olvasóközönség figyelmet felhívjuk lapunk mai számában megjelent Gaedicke A. osztálysorsjeggyűjtőde hirdetésére.

Ió tanács.

Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be Mauthner Ödön csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a „Sétatéri” vagy a „Margit-szigeti” fűmagkeveréket. Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétaterei részére.

Nyilatkozat.

(Eredetije német.) A szolyvai viz kiváló hatásával nagyon megvagyok elégedve, kérek ismét egy rekesszel. Dr. Perl Miksa Bécs.

A szolyvai ásványviz kitűnő üdítő ital. A savanykás kerti borokkal vegyítve rendkívül kellemes.

SZINHÁZ.

Műsor:

Vasarnap két előadás. Délután: Lotti ezredesei.

Este Beck Vilmos felléptével: Éjjel az erdőn. Népszinmű.

Hétfőn, „C” béletszűnetben Pálmay Ilka felléptével Bajusz. Operette.

Kedden, „A” bélet szűnetben Pálmay Ilka vendégfelléptével Nebántsvirág. Operett.

Niniss.

(Pálmay Ilka vendégfellépte.)

Pálmay Ilka a Ninissben, abban az operettben lépett fel csütörtök este, először, melyben oly sok diadalt szerzett. Zsuffolva volt a színház, de nem is csoda, régen játszott Pálmay Debreczenben és így nagy érdeklődéssel várták felléptét, melynek sikere az ünnepeltetéshez szokott divát teljesen kielégíthette.

Minden jelenése, éneke után zúgott a taps. Különösen a második felvonásban betéteivel ért el óriási hatást. Az előadás, a keret, ha nem is állt arányban Pálmay művészetével, kielégítő volt. Különösbbe Makó és Faragó sorakoztak méltóan Pálmay mellé. A zenekar játéka ingadozó volt, mi vagy a vezető erélytelenségére, vagy a hiányos betanulásra mutat.

Pálmay második fellépte.

Szombaton kerül színpadra Szigeti József énekes bohózata a „Nőemancipáció”. Pálmay Ilka felléptével. A művész e darabban több új betétet fog énekelni. A magyar nótákat czimbalmon Farkas József jeles czimbalmos fogja kíséni a Magyar zenekarából. Új szereplők lesznek a darabban Bács Károly (Bátori Mihály) Faragó Ödön (Kaczér Tamás).

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Pálmay Ilka mint Nebántsvirág.

Pálmay Ilka vendégszereplése iránt páratlan az érdeklődés. Tekintettel erre a nagy érdeklődésre. Pálmay Ilka negyedizben is fellép. Kedden este „A“ bérletszünetben játszik, leghíresebb szerepeinek egyikét, a Nebántsvirág operettben Deniset játsza el.

A szőlők nagyobb gondozása.

Szőlőtermelőink kellemetlen dilemma előtt állanak. A termelési költségek évről-évre szaporodnak, a bornak, szőlőnek ára pedig lassan, de fokozatosan csökken. Már pedig a költségek megszorítása rendesen a termés minőségén és mennyiségén megbozolja magát, míg az értékesítés mizériáit czéltudatos közgazdasági tevékenység által sikerülni fog kellő összetartással és szervezkedéssel megorvosolni.

Különösen az idén, mikor a rosszul beerett vessző, a melyet a tél zordsága is megviselt, amugy sem kecséget valami kedvező termés eredménnyel, minden szőlőtermelő fokozottabb gondban részesítse szőlőjét, ha azt akarja, hogy a rnménybeli termés minősége kárpótolja a mennyiségben beálló veszteségért.

A rendes szőlőmunkálatokon kívül az állati ellenségek és gombabetegségek elleni védelem szakszerűsége ellen vétenek leg-többször gazdáink.

A peronospora ellen úgy a hogy megteszik a kellő óvintézkedéseket, de a liszt h armatra (oidium) rendesen csak akkor kezdenek gondolni, mikor a fele termés már meg sem menthető. Pedig, a kinek egyszer ezen a réven kára esett, nagyon jól tudja, hogy ennél kártékonyabb ellensége a szőlőnek már alig képzelhető. Akkor, mikor jóformán már a szüretre folynak az elő-készületek, akkor semmisíti meg a gazda reményét.

Ily kellemetlen meglepetéstől pedig megmenekülhet mindenki, aki idejében, az első permetezés után 10-14 nappal megkénporozza szőlőjét oly anyaggal, mely igen jól tapad és a szőlő fejlődésére egyb-ként is igen jó hatással van. Ez az anyag a dr. Aschenbrandt-féle rézkénpor.

Ha a lisztharmatjárvány elmarad, úgy a porozás költsége a fürtök és vessző gyorsabb érése által megtérül, de ha (masutt) fellép, a porozott szőlőt megkiméli addig, míg a második vagy harmadik porzásra az előkészületek megtörténhetek. Azért jó — biztosság kedvéért — a rézkénporból blzony készletet is tartani. Ha a járvány elmarad, úgy azt a készletet el lehet tenni más esztendőre, míg ha bekövetkezik a kereslet kén és kénkeverékek iránt oly óriási, hogy hamarjában be sem lehet ezeket szerezni az országban, mert sokat ezekből raktáron nem tartanak.

A rézkénpor, mint ismeretes, a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“ gyártatja és hozza forgalomba, s így megvan a teljes garancia arra, hogy a legfinomabb minőségű kén és rézgálicz használtatik fel annak gyártásánál. Már pedig a siker ezen fordul meg.

Azonfelül a rézkénporhoz mézshydrát is van keverve, a mi a kifujtatott szert odapasztyja a növényhez és ott tartja addig, míg a levegő a kellő hőfokra felmelegedett. Ez a tulajdonsága a „rézkénpor“ hatását függetlenné teszi az időjárástól. A dr. Aschenbrandt-féle „rézkénpor“ használata tehát már ebből az okból összehasonlíthatlanul

előnyösebb, mint a tiszta kénporé. Amellett sokkal kevesebb anyag is kell a rézkénporból, mint a tiszta kénporból, mert a legfinomabb kiporozott réteg is, állandósága folytán elegendő arra, hogy a szőlőtökét az oidiumtól megvédje. Nem megvetendő előny az sem, hogy a rézkénpor jelentékeny rézgálicz-tartalma miatt olyan helyeken, ahol a peronospora nem szokott veszedelmes mérvet ölteni, vagy a hol évek hosszú sora óta eszközölt lelkiismeretes védekezés folytán soha ki nem fejlődhetett, az első és a harmadik permetezést is helyettesítheti. Ily esetben tehát a sokkal költségesebb permetezés elmaradhat és a rézkénpor úgy a peronospora, mint az oidium ellen megvédi teljesen a szőlőt.

Ha végül kiemeljük, hogy a kísérletező gazdák egyhangú véleménye szerint a rézkénporozott szőlők termése és vesszője jóval hamarabb és tökéletesebben érik meg, mint a nem kezeltéké, úgy oly előnyre mutatunk rá, melynek nagy jelentőségét szőlősgazdáink épen a tavalyi kedvezőtlen ősz után eléggé fogják méltánvólni.

Olcsó házhelyek.

Vargakert legszebb helyén, nagyon közel a vasúthoz, eladó **7 házhely**, mindenik 300 □ öles.

Előre fizetendő 200 kor., a maradvány — 6 % mellett — **6 év alatt törleszthető.**

Értekezhetni a tulajdonossal **özy. Hrabéczy Antalné**, Széchényi-u. 42.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa Utódai
Debreczen. Kistemplom bazár.

A költözködési idényre ajánlják

szőnyeg, függöny, linoleum ágy és asztalterítőket,

Madráczok, Paplanok, Butorszöveteket.

— Óriási választékban. —

Szabott ár. Előzékeny kiszolgálás.

Kiadó lakosztályok és boltok.

Az ev. ref. egyház tulajdonát képező Kossuth utca 31 sz. a. háznál az udvarban két szoba, konyha, kamara, pincze és padlás.

Ugyanott egy szép tágas, külön bejárta szoba esetleg egy konyhával.

Továbbá az egyháztér 5. sz. háznál két bolthelyiség május 1-től haszonbérbe kiadó, a bérlet felől értekezhetni lehet az egyház irodájában a délelőtti órákban.

Debreczen, 1903 április 25

Otrokocsi Végh János
a ref. egyh. gazd. gondnoka.

Boros Testvérek nődivat áruházában

Divatos Jó Olcsó Ruhakelmék, Selymek, Sefirek, Batisztok, Vásznak, Szőnyegek, Fügönyök, Ágyterítő, Pipere czikkek. **Jó Olcsó Divatos**

T. iparos urak figyelmébe. Köszönet, (Kox) és faszenet legjutányosabban házhoz szállít Neumann és Weisz hatvan u. 5. telefon 205.

Olcsó törlesztéses

kölcsönöket a legjobb helyen gyorsan ki-eszközöl Rácz Béla bankirodája Debreczen, csapó-u. 12. 25 pénzintézettel áll összekötésben, összegyűjtött kölcsön kérvényeit a Bank külön intézi el.

Eladó páva. Egy kakas és két tojó páva eladó 20 koronáért Arany János-u. 19.

Ajánlat. Gyakorlott egyén önálló munkakörre, közjegyzői vagy ügyvédi irodába állandó alkalmaztatást keres. Az elfogadók családjainál hivatalos órákon kívül kész oktatást nyújtani alsó gymnasiumi tanulóknak, mint correpetitor, valamint kezdőknek a franczia, német és angol nyelvben, úgy a gyorsírászatban is. Felvilágosítást szíveségből e lapok szerkesztősége nyújt.

Premier Kerékpár
leg (unomabb) a világ Arjegyzék
leg (jutányosabb) vásáron díjmentesen.
Premierwerke Eger, Csehország

Fülszáj
Dr. G. Schmidt
fotórs és tisztiorvos féle
Csak a ved-jegy
Dr. G. Schmidt
fotórs és tisztiorvos féle
Dr. Rothschnek V. Emil
gyógyszertára az „Arany egyszaruhoz“ Debreczenben

Kopir könyvek

szabadalmazott, kitéhető regiszterrel (igen czél-szerű) 1000 lapos 2 frt 20 kr. 500 lapos 1 frt 20 kr-ét beszerezhető Hoffman és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49.

Valódi tajték pipák és szipkák

legjutányosabban árban kaphatók

Szent-Királyi Tivadar

műiparúru üzletében.

Eladó tanyaföld.

II.-Szoboszló határában a várostól 1/2 órányira fekvő 66 kat. hold prima szántó-föld nagy tanyával eladó.

Értekezhetni **Ulrich Jenővel** Debreczeni Első Takarékpénztárnál.

Csak jómosó és elsőrendű minőségek!

Megérkeztek

a szebbnél-szebb

Karton.
Francia-batiszt,
Zefir,
Himzett és ajour batiszt,
Ruha-vászon,
Selyem-zefir,
Düsesz-szaten

olcsó árak!
 mosónyárikelméink
 = óriási választékban =

Bosznay J. és Társa

divatáruházában
 Debreczen, Kossuth-u. 5. (2)

Csak jómosó és elsőrendű minőségek!

Csodaszép

a szelid fehér és puha arcszin, valamint az arc szepítő és bőrtisztalanság nélkül. Ezt elérendő, mosakodjunk naponta

Bergmann lilomtej szappannal.
 Védjegy: 2 bányász.

BERGMANN & Co. Drezda a/E. Kapható 80 fill.-vel dr. Rothschnek V. Dmíl gyógyszer-tárában és Nagy Andrásnál.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen.

A legjobb szépítő szer.

A női szépség

elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkifejlesztettebb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan

FÖLDES-féle
Margit-Crém,
 Törvényesen védve.

Ezen világhírű arckenőcs pár nap alatt eltávolít szepítőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajl. Kisimítja a ráncokat, redőket, himlőhegyeket és az arcot fehérré, simává és üdévé varázsolja.

Ára: kis tégely 1 k. nagy 2 k. **Magithölgy-por** (3 színben) 1,20 fl. **Margit szappan** 70 fl. **Margit fogpép** (Zahnpasta) **Margit arc-víz** 1 k. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldés után küld a készítő:

FÖLDES KELEMEN
 gyógyszerész ARAD.

Kaphatók minden gyógyszer-tárban, drogeriában és illatszer kereskedésben.

Főraktár Debreczenben:
 Balázs Ödön, L. Kovács Nándor, Mihailovits István, Muraközy L. Rotschnek V. E. dr. gyógyszer-tárban, Jóna és Jóna droguériájában.

Hamisítók bíróság üldözöttek.

Csodás gyors hatása.

Részvényalírási felhívás.

A Nyirbátori kölcsönös segélyző egyesület 120.000 kor. új alaptőkével — a szövetkezeti üzletág fentartása mellett — **részvénytársasággá** alakul.

Az ujonnan kibocsátandó 120 kor. részvényekre 1903. május 1-ig jegyzéseket elfogad a **Debreczeni első takarékpénztár.**

Minden részvényre 20 kor. fizetendő az aláíráskor.

Kolbeck HÁRSFA szállodája

BÉCS, 10. kerület. Laxenburger strasse 19.

A déli és az államvasuti indóház mellett — a közúti villanyos vasut megálló helye minden irány felé. Barátságos polgári új berendezésű ház. Villanyos világítással, fürdővel és mérsekelt árakkal. Kiszolgálás és világítás nem lesz különösen számítva.

Kolbeck Ferencz
 szállodás.

Elismert legjobb s legolcsóbb

BENZIN-PETROLIN GAZMOTOROK

és locomobilok

villanyos gyújtással és szelep kormányzattal a legmesszebb menő kezeség mellett minden gazdasági célra alkalmas. **Nem gyorsfutók** tehát **malomüzemekre különös előnnyel használhatók.** Szállítja kedvező fizetési feltételek mellett **OSERS és BAUER motorgyára.** Magyarországi vezérképviselő és raktár:

Dénes B. Budapest, VI. Váci-körút 61. Árjegyzék ingyen!

Tisztességes ügynökök kerestetnek.

A szőlő OIDIUM

betegsége ellen

az évek óta kipróbált legjobb szer a

Dr. ASCHENBRANDT-féle

RÉZKÉNFOR.

Leszállított ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban a klgm. 46 fl.
 10 és 5 klgmos zsákokban, valamint 2 klgmos dobozokban a klgmkint 50 fl.

Használata olcsóbb, mert kevesebb kell belőle, biztosabb, mert a lombhoz tapad, a szél le nem fujja.

A szőlő érését sietteti, a termés minőségét javítja!!

Ott, ahol eddig a peronospora nem jelentkezett még az idén, ott a rézkénpor egyúttal a peronospora ellen is mentesíti a szőlőt s így a harmadik permetezés elmaradhat. Ez pedig lényeges költségmegtakarítás!

Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a

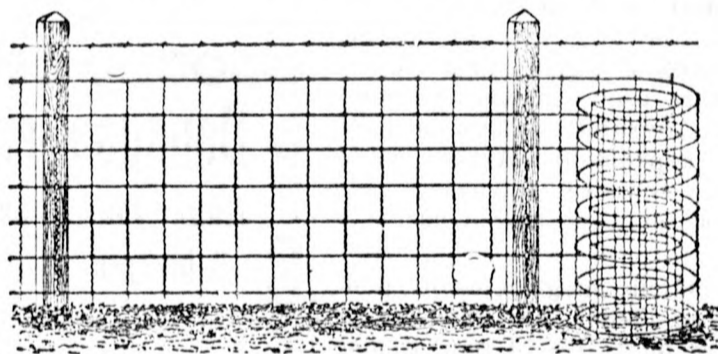
„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“

Budapest, V. Alkotmány-u. 31 sz.

A por kapható és megrendelhető **Kontsek Gézánál** Debreczenben.

Bámulatosan olcsó kerítések!

Szőlőtermelők figyelmébe!

Mezőgazdák figyelmébe!

Haidekker Sándor

sodronyszövet-, fonat- és kerítés gyára

BUDAPEST, VIII. kerület, Üllői-ut 48 sz.

Ajánlja kizárólagosan szá' adalmazott

Hungária sodronyfonatát,

mint a legzeleszerűbb és legolcsóbb kerítési anyagot.

mely előnyeivel fogva felülmul minden eddig alkalmazott sodronykerítést. Ezen, a szőlő és mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos találmány előnyei: **olcsóság**: 1 méter magasságu tekerésekben a következő árakon kapható:

Horganyozott vassodronyból (nem kell befesteni):

körülbelül 5 centiméter lyukbőséggel:

Sodronyvastagság: 1.2 1.4 1.6 1.8 2.00 milliméter.

Ár méterenkint: 40 45 55 60 65 fillér.

Körülbelül 3x5 centiméter hosszukás lyukbőséggel:

Sodronyvastagság: 1.2 1.4 1.6 1.8 2.00 milliméter.

Ár méterenkint: 50 60 70 80 95 fillér.

Csöszersőség: A fonat elegendő sűrű lévén, még apró baromfi áthatolását is meggátolja: első és alsó szélei pedig tuskések, tehát az átmászást megnehezíti. A fonat csavart szálai — mint vékony sodronykötelek — a kerítés hosszirányában futnak, mi által nagy az ellenálló képessége; a keresztirányúak pedig hullámosak, a szálok összecsuszása tehát ki van zárva.

Könnyű kezelés: Kézzel meghuzva, egyszerűen a faduczkokhoz szegezendő, horganyozott kettős szegekkel, a fonat sima és feszes marad. Nagy előny a fonat feszesége, a mi lehetővé teszi azt, hogy a fonat bármikor ismét leszedhető és más helyen ismét felerősíthető. A fonat összekuszálódása ki van zárva. — Feszítő-sodronyok, csavarok stb alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy-két tuskés sodronyt alkalmazva, a kerítés tetszés szerint megmagasítható. — Tuskés sodrony ára méterenkint 6 fillér.

Számos elismerő levél áll rendelkezésre.

Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonatokat mindenféle célokra, csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat, valamint nyaraló-, park- és erkélyrákosokat vaskeretes sodronyfonat és kovácsolt vashállo Föld- és kavicsrostákar, magtáráblakrostályokat, ökör-szájhosarakat, szikrafogókat, szőlőbogyózó-rostákat, borszűrőket, cséplőgépekbe való gabonaosztályozó-hengereket stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. Intányos, pontos és gyors kiszolgálás.

Olcsó törlesztéses kölcsönök

Földbirtokra és bérházakra
15—65 évre.

A kölcsönök bármikor visszafizethetők.
Magas kamatu kölcsönök olcsó törlesztéses kölcsönökké átváltoztathatók.

Bővebb értesítést és kimerítő tájékoztatást nyújt a

Takarék és Hitelintézet

részvénytársaság

Debreczenben, Csapó-u. 4 sz.

Tartósságáért 10 évig kezkeskedem.

Ezen szerkezetet egy 5 éves gyermek is kezelheti.

Czélserősége, olcsósága, tartóssága és kényelmességénél fogva felülmúlhatlan. A rudak önutózkodása által az eddig előfordult kellemetlenségek, mint egyoldalú felhuzás, a zsinórok összegömbölyödése vagy azok elszakítása teljesen ki van zárva. A redőny tetszés szerinti magasságban megáll, mindenkor feszesen és simán gördül le, a mi a szövet tartósságára nézve igen előnyös. Az amerikai redőnyrud bármily ablaknál alkalmazható, a rud be vagy kiakaszása egyszerű és egy percnyi idő alatt eszközölhető.

Vidéki megrendelések azonnal teljesítetnek.

Teljes tisztelettel

CSONKA DÁNIEL

Debreczen, Kossuth-utca 25-ik szám alatt.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziaszer, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvényénél, csúznál és megbüléseknél.

Intés. Silányabb utáztatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Klimatikus Szolyva-Hársfalva Hidegviz-gyógyintézet
(Bereg megyében.)

Posta és távirda a fürdő telepen.
(Vasuti állomás.)

Remek szép fekvés, kiránduló helyek és sétányok.

GYÓGYESZKÖZÖK:

Hidegvizgyógyintézet, vasas és égvényes savanyuviz és fürdők. **ez idén újonnan és czélszerűen átalakított sós és fenyőbelégzési intézet,** villany massage, természetes melegtej, juhsavó, mindezek czélszerű használatára a gyógyfürdő orvosa ügyel fel.

Járványmentes hely. Gyógyszertár. Allandó fürdőorvos. Két vendéglő. Kiváló ellátás és lakás.

Elsőrendű czigányzene.
GYÓGYJAVALLATOK:
Tüdőbajok, malária (mocsárláz) gége, hörg. és tüdőhurut, emésztetlenség, máj és lépda-ganatok, vizeletgyulladás, specifikus s görvélyes csontbajok talmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migraine, histeria, szédülés, nehéz légzés, hypochondria. Vértajok, köszvény, görvély, bujakór, delirium trem. potat. Női bajok, fehérhólyag, sápkór, havi zavareknál.

Idény májustól októberig.
Prospektussal s egyéb felvilágosítással szivesen szolgál
a fürdőigazgatóság.

Miért szenved ön?? Hiszen önnek gyógyulása bizonyos még akkor is, ha sebe bármily régi, sőt a fájdalmas opeátiót is elkerülheti, ha a

valódi

THIERRY A.-féle Centifolia kenőcsöt

használja, mely rendkívül vonzó, a sebek gyógyításában valamint a fájdalom enyhítésében utólrhetlen. A valódi Centifolia-kenőcs alkalmazható: a szoptatók mellkeménykedésének, a tej elapadásának, az orbáncznak ese eiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csontvesedéseknél, vágás, szuras, lövés és ütés által előidéztet sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinöves, képződemény, karbunkulus és ráknál; vögre pokolvar, körömméreg, körömgöyülés, a lábnaak járás közben történt kisebelése, fagyás és égetés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzugas stb. ese eiben. 2 tégely csomag csomagolással postadíjjal együtt 3 k. 50 fil. Temérdek elősmerő levél meglekinthető. Utáztatok vételétől óva intek mindenkit és arra ügyelünk, hogy „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregrada“ a tégelybe van-e égetve.

Gyógyszerész A. Thierry balzsam és Centifolia kenőcs.

Eme két gyógyhatásában utólrhetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régiebb, annál jobb, nem árt a szemnek a fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétkúldhető. Mindenkori hatással alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi segély, természetesen nem szabad hatástalan utáztásokhoz nyulni, melyért csak haszontalanul elpredáljuk a pénzt, haem mindig tartson minden család készenlétben e világhírű, olcsó, megbízható, a mellett utalmatlan szerbül. A hol nem bizonyos, hogy az én kitünö szerem ott ajánlatos egyenesen töllem hozatni. Czím:

3.

Apotheker Thierry (Adolf) Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Robitsch-Sauerbrunn.
Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészeknél.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

Erősítő szer gyengélkedők, vérszegények és lábbadozók részére.
Étvágy gerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer.

Kiválóan jó izü.

Több mint 2000 orvosi elősmerő nyilatkozat.

Kaphato

J. Serravallo-nál
Trieszt — Barcola.

A gyógytárakban pedig 1/2 lit. üvegekben 2 kor. 40 fillérért
1/1 " " 4 " 40 "

A párisi világ kiállításon - GRAND PRIX - a legnagyobb kiüntetés.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, V-dik kerület, Váci körut 32-ik szám alatt,

ajánlja a magyar kir. államvasutak gépgyárában készült

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GŐZCSEPLŐKÉSZLETEIT
14, 16, 20 lóerejű COMPOUND-LOCOMOBILJAIT s végre

„MILLENNIUM” legújabb szerkezetű fűkaszaló, marokrakó és kévekötő-
aratógépeit,

továbbá aczelöntésű ekefővel ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Rendkívüli szerencse BIHARI EDE

főarudájában, ahol eddig több mint

HAT MILLIÓ

koronát nyertek.

Sok 20,000, 10,000, 5000, 2000 koronás főnyereményen kívül a következő főnyereményeket fizettem már ki:

600,000	kor. a 69,686 számra
600,000	kor. a 28,718 „
200,000	kor. a 18,445 „
80,000	kor. a 69,691 „
60,000	kor. a 23,772 „
30,000	kor. a 103,298 „
30,000	kor. a 14,199 „

továbbá f. évi március 28-án ismét

200,000 koronát a 28,632. számra

Az I. osztályu sorsjegyek ára :

egy nyolcad ($\frac{1}{8}$) — 75 frt vagy 1.50 k. | egy negyed ($\frac{1}{4}$) 1.50 frt vagy 3.— k.
egy fél ($\frac{1}{2}$) 3.— „ „ 6.— „ | egy egész ($\frac{1}{1}$) 6.— „ „ 12.— „

Eredeti sorsjegyeket utánvétellel vagy a betétösszeg előzetes beküldése ellenében küldök. Minden rendeléshez a hivatalos tervet ingyen melléklek. A hivatalos nyereményjegyzéket huzás után azonnal küldöm. Sziveskedjék megrendeléseit azonnal, de legkésőbb

f. évi május hó 2-ig

alólírt szerencsés főelárusítóhoz jut'atni.

BIHARI EDE
Budapest, Városház-utca 14.

Blattner Gyula

értesíti a mélyen tisztelt közönséget, hogy 102. éve alapított

üveg és porcellán üzletét,

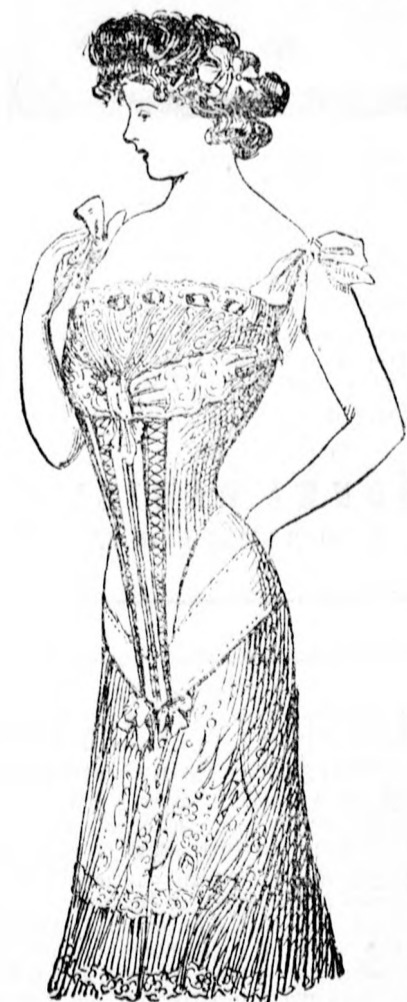
valamint

üvegezési vállalatát

május 1-én a „Lamprecht“

(volt Biedermann palotába) helyezi át. — Ennek folytán raktáron levő áru készletét a legolcsóbb áron bocsátja m. t. vevői részére.

GOLDSTEIN KAROLIN mellfűző műterme DEBRECZEN.

LEGUJABB

Legújabb façonu

orvosilag elismert és ajánlott
előlfűző egészségi miederek.

Üzlet áthelyezés miatt!

Üzlet áthelyezés miatt!

A nyeremények készpénzben fizetnek ki

3.
4.
5.
550

Mindennemű franczia és angol szövetség újonságok

a tavaszi és nyári időnyre legnagyobb választékban

méterenkint 2 forinttól 5 forintig.

Hallatlan olcsóság! Ritka előnyös vétel!

5000 vég tavaszi és nyári szövetség:
méterje 45 krtól 1 frt 45 krig.

Mosókelme újonság

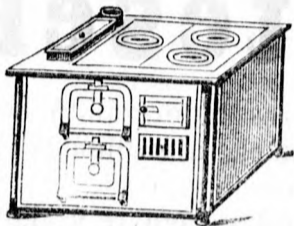
1. könyv cretonok . . . . 19 krtól kezdve
2. „ vászon zefírek . . . 19 „ „
3. „ színes batiszok . . . 24 „ „
4. „ ruhavásznak . . . 45 „ „
5. „ himz. svájci batiszok 20 „ „
6. „ bluz s jupon újonság 33 „ „
7. „ tiszta gyapju delen 38 „ „
és följobb.

Minták helyben és vidékre ingyen és bérmentve. Rendelésnél kérem a kívánt mintakönyv számát és a szövetség minőségét megjelölni.

WEINER MÁTYÁS nődivat áruháza
Budapest, VI. Andrassy-ut 3. sz.

Triumph-

Takaréktűzhelyek

háztartások és gazdaságok részére mindenféle kivételben. 30 év óta a legjobbnak és legtartósabbnak elismert szolid gyártmány. A legnagyobb megtakarítás a tüzelő anyagban. **Takaréktűzhely különlegességek** szállodák, vendéglők és kávéházak részére. Árjegyzéket és költségvetéseket készítséggel küld. **Ügyes**, szállodások, építőmesterek és földbirtokosoknál ismeret-séggel bíró viszon: eladók kerestetnek.

A „Triumph“ takaréktűzhelygyár **G. Goldschmidt & Sohn**
Wels. Ob. De.

„István“ gőzmalom társulat.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy évtizedek óta Kossuth-u. 6 sz. a. levő

liszt- és korpa-raktárunkat f. évi május hó 1-től

Nagycsapó-utca 6 számú — **Fiók örökösök** — házába, közvetlen a Takaréék és Hitelintézet szomszédságába helyezük át.

Teljes tisztelettel

az igazgatóság.

Hydraulikus sajtók

Arany érem
Szeged 1899

Arany érem
Budapest 1899

Arany érem
Pozsony 1902

hydrau

likus

sajtóért.

szőlő és gyümölcsmust sajtolására a nagy üzem számára, 2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral. Bor, gyümölcsbor és gyümölcsnedv-sajtókat kézi hajtásra **Herculesnyomerő-szerkezettel**, fa- vagy vastányérral.

Gyümölcs és

szőlő-örlőket, bogozógépeket Gyümölcsaszaló készülékeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, II.

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Megrendelések idejekorán kéretnek.

A XII-ik m. kir. szab. osztálysorsjáték nyereményeinek sorozata.

110,000 sorsj. 55,000 nyerem.

Minden második sorsjegy nyer.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1 millió korona.

A nyeremények készpénzben fizettetnek ki.	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 „	200000
2 „	100000
1 „	90000
2 „	80000
1 „	70000
2 „	60000
1 „	50000
1 „	40000
5 „	30000
3 „	25000
8 „	20000
8 „	15000
36 „	10000
67 „	5000
3 „	3000
437 „	2000
803 „	1000
1528 „	500
140 „	300
34450 „	200
4850 „	170
4850 „	130
100 „	100
4350 „	80
3350 „	40
55000 nyer. és jut. összegben.	14,459,000

Felhívás

a XII-ik

magy. kir. szab. osztálysorsjátékhoz.

Az I. osztály huzása már

1903. évi május hó 22. és 23-án lesz.

Az I. osztályu sorsjegyek ára :

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolczad
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1 kor. 50 fill.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvét, vagy az összeg előzetes megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden megrendeléshez csatolom a hivatalos játéktervet. A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a huzás után küldöm szét. Befizetési lapokat a pénzüsszegek díjmentes átutalhatása céljából ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelkezésére.

Becsés megrendelését sziveskedjék mihamarább hozzám juttatni.

GAEDICKE A.

Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtődéje.

Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 11.

Gaedicke szerencséseje óriási!

A következő főnyereményeket fizettük ki eddigelé b. ügyfeleimnek :

600000 kor.	62551. sz.
100000 „	33464. „
400000 „	1111. „
400000 „	28916. „
100000 „	42758. „
100000 „	49878. „
100000 „	87991. „
70000 „	60912. „
60000 „	17357. „
60000 „	78863. „
60000 „	82528. „
60000 „	97263. „
30000 „	6920. „
30000 „	38691. „
30000 „	90664. „
25000 „	23481. „
25000 „	30049. „
20000 „	28950. „
20000 „	33402. „
20000 „	35862. „
20000 „	44410. „
20000 „	60781. „
20000 „	78848. „
20000 „	88974. „
15000 „	57734. „
15000 „	77950. „
15000 „	82506. „
24 á 10000 K	= 240000
46 á 5000 „	= 230000
292 á 2000 „	= 284000
599 á 1000 „	= 599000
883 á 500 „	= 441500

Megérkeztek

a legjobb minőségű

Cosmanosi francia batistok, douc-hesse szatén, indichvoile es minden nemű jó mosó kartonok, himzett batistok és piqué ujdonságok, továbbá Rumburgi, Hollandi, Kreás és czérna fonál vásznak, valamint a világhírű Schroll gyártmányu elsőrendű chifonok, esikös jegyű havasi vásznak, Szepességi Damas! asztalneműek, törülközők, ágyhuzatokra való vászon kanavásznak, zephirek, továbbá mindennemű menyasszonyi kelengyék pontos összeállítását elvállalom szolid olesó, szabott árak mellett.

Tisztelettel

Nádudvary Lajos.

Főtér a nagy tőzsde mellett.

Debreczen és vidékén a legnagyobb hangszerkészítési műhelye és vállalata.

Komáromi M.

Mindennemű hangszer készítő. Főtér 41. sz. I. emelet. Főtőzsdével szemben.

CZIMBALOM

(hangolását is) legnagyobb raktára. Zongora vasszerkezettel, 10 évi jótállással, 3 havi ingyen tanítás. Iskolahegedű 6 kor. tól feljebb, finom mesteri hegedű 1000 koronáig. **Mindennemű hangszerekből nagy választék.** Kitünő, tartós, kellemes hegedű- és czimbalom-húrok és mindenféle alkatrészek. A legkomplicáltabb javításokat is felelősség mellett, művészi szakértelemmel készítik, régi hangszert veszek vagy cserélek.

ZONGORA hangolását rövidre vágását vagy bármennemű javítását a legképzettebb szakértelemmel felelősség mellett jutányosan készítem. Vidéki hangolást soron kívül.

Javulatok : a légzőszervek és emésztőszervek mindennemű katarrhusos megbetegedései, valamint vérszegénység stb. Ellenjavulat : aszkór.

Gleichenberg gyógyhely

Alkalikus muriatikus források : **Constantin** és **Emma** forrás, alkalis-muriatikus szénsav, János forrás : tiszta szénsav, Klausen forrás ; savó, sterilizált tej [száraz táplálás] kefir, források belélegzés, fenyőtűgöz belélegzés, mindkettő külön kabinokban, légzési készülék, pneumatikus kamarák, édes ásványvíz és pezsgő meleg fürdők, fenyőfű és aczélfürdők. Nagy vtzgyógyintézet, terepkura. Lány, langyos meleg, pormentes, széleses levegő, erdős fensíkon.

Felvilágosítás és prospektus ingyen.

Lakás és kocsik megrendelések

Saison máj. 1-től szeptember végeig.

az igazgatóságnál Gleichenberg.

Telefon 63. szám.

Rosenberg Albert Özvegye és Fia

a magyar királyi államvasutak szállítóhivatala és vámközvetítési irodája elvállal :

költöztetéseket

szabadalmazott hat és nyolcz méteres butorszallító kocsikkal, egy és két fogatú rugganyos társzekerekkel, a szállításból eredő károk szavatossága mellett, jutányos árakon.

Előjegyzések a májusi költözködési időnyre irodánkban (Piacutca 60. sz., Bankpalota mellett) elfogadtatnak és ugyanott mindenféle szállítási ügyben készséggel nyújtunk felvilágosítást.

Az összes bécsi és budapesti szállítócégek képviselője.

Konyári Sóstó fürdő

megnyitás május hó 3-án

Gyógyítja a görvély kórt s annak következményeit, u. m. csontszut, csontvelő lob, összezsugorodott izület stb. mindennemű köszvényes, csuzos bántalmakat, bármiféle bőrbajokat, továbbá sápkór, máj, lép, vese és belső daganatokat, különösen női és férfi bajokra legkitünőbb hatásu.

Fürdő orvos : **Dr. Móricz Ernő** pocsaji tb. járás orvos.

Jól berendezett lakások, előkelő vendéglők (kitünő ételek és tisztán kezelt italok, személyes felügyeletünk alatt állanak) és ami fő, igen mérsékelt díjszabások mellett, rendkívül figyelmes kiszolgálásban részesülnek a t. fürdővendégek. Vasuti állomás : Hosszupályi, Debreczen - N.-Létai vonalon. Posta és távirda állomás helyben. Minden vonat érkezésnél kocsik állanak rendelkezésre.

Tisztelettel

a Konyári Sóstó fürdő vállalat igazgatósága.

Csipkefüggönyök

kifogástalanul teljesíti
Hrabéczy Antal

tisztítását

kelmefestő és vegytisztító
intézete

Debreczen

a szélek elrongálása nélkül

Széchenyi utca 42.